

PROGRAMA No. 0459

ROMANOS

Cap. 2:1 - 16

Ko árape ñañepyrüta jaestudia Romanos capítulo 2, ohaiva'ekue apóstol Pablo. Ha upépe jahechakuaáta yvyporakuéra oñeha'äha oñembohekojoja ijupe, umívape Ñandejára ojugáta. Pablo omombe'u 6 mba'e rehe Ñandejára ojugataha chupekuéra. Romanos capítulo 2, versículo 1pe apóstol Pablo he'i:

Romanos 2:1 "...reñenupä haguäme, rejapo haguére pe ha'ekuéra ojapóvante avei."

Ja'ekuaa ko'ápe ko tema iñimportanteha ko capítulo. Capítulo 1pe, apóstol omombe'u kuimba'e reko aña; ha ko'ápe capítulo 2pe ojehechakuaa umi oñembohekojojáva ijupe. Tekotevë jahechakuaa ha'e noñe'ëiha salvación rehe, uvei pe tema ha'e angaipa ha upévale Ñandejára ojugáta kuimba'épe. Ko'ä 6 principio juicio rehegua ndaha'ëi pe salvación ñemopyrenda. Uvei, ha'e juicio ñemopyrenda.

Che ndaikuaái mba'épa nde repensa, angirü che rendúva, che katu, ndaipotái Ñandejára chejusga. Ame'ë che aguije Ñandejárape ome'ë rehe chéve che Salvador rä. Ñandejára Ñe'ë he'i ñandéve pe evangelio rupive añoite ikatuha jaguereko tekove opave'yva. Ndojeroviáva Ñandejára Ra'y rehe pya'ete ogueru hi'ári Ñandejára juicio, ha upéva ha'éta culpable. Apóstol Juan primera carta, capítulo 5, versículo 12pe he'i: "*Pe oguerekóva Ñandejára Ra'ype, oguereko avei ko jeikove, ha ndoguerekóiva Ñandejára Ra'ype katu, ndoguerekói upe jeikove.*" Ha evangelio según San Juan, capítulo 5, versículo 24pe, Jesucristo he'íkuri: "*Añetehápe ha'e peëme: Pejapysaka porä ramo umi mba'e che ha'évare ha pejerovia ramo pe che mbouharére, perekóta jeikove opa'yva. Ha napeñehundimo'äi, pehasáma haguére ñemanógui jeikovépe.*" Ehendumi ko'ágä, upe Jesús he'iva'ekue ha jajuhúva evangelio según San Juan, capítulo 3, versículo 17pe: "*Ñandejára niko nomboúi Ta'yra yvy ári ohundi haguä yvypórape. Ombou chupe, Ha'e rupi oipysyrö haguä yvypóra kuérape.*" Ha versículo 18pe he'i: "*Pe ojeroviáva Ñandejára Ra'yre noñehundíri. Pe ojerovia'yva katu oñehundíma,*

ojerovia'y haguére Ñandejára Ra'yre.” Ha upéi, tenondeve evangelio San Juan capítulo 3, versículo 36pe he'i: *“Pe ojeroviáva Ta'ýrare oikovéta opa ára. Pe ojerovíase'yva hese katu ndoikovemo'ai. Ha Ñandejára oinupä pohýita chupe.”* Aipörö, umi ndojeroviáva Cristo rehe ko'ágä oñehundíma. Nde ikatu ha'e máva irreligióasova, ikatu avei nde py'a porã, ha katu, nderejeroviái ramo Cristo rehe, angirü che rendúva, reñehundíma.

Ha ko'ágä, Romanos, capítulo 2pe Pablo he'i: *“Upévore ndaikatúi ojeheja reívo ndéve.”* Pe ñe'ë *“kuimba'e”* ojepurúva ko'ápe oñe'ë opavave rehe, upévore he'i taha'e ha'éva. Ikatu ñaikümbý oñe'ëha kuimba'e térä kuñáme. Ko'ápe oíke judío, judío'yva avei, oñe'ë maymáva yvyporakuérare. Yvypóra, *“...nde taha'e ha'éva, rembojovakéva ambuépe.”* Apóstol Pablo oipurúvo ko'ä ñe'ë, ohasa término generalgui peteĩ específico vape. Oñe'ëvo maymáva yvyporakuérargui, ohasa peteĩ tapichápe. Ha katu, omombykyve ha oñe'ë umi ombojovakéva ambuépe. Pe ñe'ë oipurúva *“ñembojovake”* ko'ápe, ogueraha hendive pe juicio oñeha'áva oheja culpable ambue tapichápe. Térä, ikatu ñamoñe'ë kóicha: *“...taha'e ha'éva upe reporokondenáva.”*

Ko'ápe ñañeporandu: mba'eichapava'erä peteĩ creyente ko'agágua umíchagua tapicha ndive oñe'ëva Romanos capítulo 1pe? Koichava'erä. Ñande tekotevë jaipota tohupyty salvación. Ñande jaguerahava'erä chupekuéra Ñandejára marandu porã. Ha'eva'erä umi tapicha oñe'ëva peteĩ himno ymaguare he'ihápe: *“Eheka oñehundívape, eñangareko pe omanóvare, eguenohë chupekuéra angaipágui. Nerasë umi ojavývare, emopu'ä ho'avape; eñe'ë chupekuéra Jesúsgui, ipu'akáva osalva haguã.”* Ha peichava'erä ñande, jaipotava'erä ha'ekuéra ojesalva. Ha katu, ñamyesakäva'erä chupekuéra, tekotevëha ojesalva avei tekotevëha osë angaipa vaiete poguýgui.

Ha, ko'ágä tekotevë jajesareko mba'eíchapa ñamoñe'ë, ikatúgui ñamohu'ä vai, he'ígui: *“rejapo haguére pe ha'ekuéra ojapóvante avei.”* Pe ñe'ë griego ko'ápe ojepurúva niko *“auta”* upe ñe'ëgui ou automóvil ha umi heseguáva. Pablo oipurúvo ñe'ë *“ojapóvante avei”* ndahe'iséi peteĩ mba'e meme, uvei oñe'ë umi tembiapo ivaíva Ñandejára renondépe rehe,

umi tembiapo hendape'ÿ ojejapóva; ha avave ndohecha poräiva ivaietégui.

Máva ndojeroviáiva Crístore he'íkuri peteĩ jey pe añaretä ndaikatumo'äiha oñembyakueteri ojekastiga haguäicha Hitlerpe. Upe oñe'ëva'ekue, ojusgákuri hína Hitlerpe, ha oñemoĩ Ñandejára rendápe. He'i Hitler omanova'eräha. Oĩ heta ko'ágä rupi, okondenáva umi orekóva idea política atea avei umi radicalpe. Tekotevë ñamyesakä ñande jajapoha upéicha avei, ha'e culpable upévale. Ikatu máva he'i: "Peha'arömi, che ndajapóiri ko'ä mba'e." Ehejamína, toro'e ndéve nde rejusgaha hína umi ndaha'éiva ndéichape. Nde rejapo upe ambuekuéra ojaipóva avei. Ha máva ndohupytyíramo upe ambuekuéra oha'aröva chugui peteĩ atýpe, ha katuete oñekondena chupe.

Roikuaa hetápe máva opitáva cigarillo oñemoĩramo henondépe, umíva omondóta chupe añaretä ruguápe voi. Ikatu ja'e upéva ivaieteveha ñe'ëreígui, ivaive teko japúgui. Oĩ heta Iglesia kuérape avei, máva ikatu ohasa rei ijapúramo, térä oikóramo ochismosea. Ha katu, máva opitáva cigarillo pya'ete oñemarka. Ha'ekuéra okondenáta chupe. Upeichaite, máva pya'e okondena hapichápe, ojusgágui chupe.

Péicha avei Ñandejára, he'i hína nde regueroviáramo reguerékoha derecho rejusga haguä nde rapichápe upe nde reimo'äháicha, upéicharö, Ha'e avei oreko upe derecho. Ñandejára, ikatu ndejusga ndéve Hembiapoukapytee rupive, ndaha'éí ñande ñaimo'äháicha. Ha upéicha Ñandejára ojusga, Ha'e oreko umi norma divina.

Heta oĩ oimo'äva oguerohoryha Ñandejárape. Máva he'íkuri: "Ñande ikatúramo jajehecha Ñandejára ñanderechaháicha, ndajajeguerohorymo'äiete voi." Angirü che rendúva, ñande ningo ñande tajasu, ñane rembiapo vai akóinte. Ñande angaipa apoha oñehundipyрэva. Mba'épa ikatu ñame'ë yvágape guarä? Mba'éichapa ikatu ñambojegua upe tenda? Oĩ heta oimo'äva yvága iporävetaha ha'ekuéra oguahë vove upépe. Ko yvy naiporävéiramo hesevekuéra; mba'éicha piko ha'ekuéra oimo'ä omoporävetaha yvága? Angirü che rendúva, nde ningo reñeha'ä hína reipe'a Ñandejáragui upe privilegio nde reguerékóva rejusga haguä

ambuekuérape. Ñandejára ndejusgáta. Ha'e oreko norma divina ndejusga haguä. Oñepyrümapa opoko nde rehe upéva? Tekotevë opoko nde rehe; che ahechakuaa ndaikatuiha ahupyty Ñandejára norma kuéra. Romanos capítulo 2, versículo 2pe, apóstol Pablo omombe'u pe primer principio tuichaitéva. Ñamoñe'ë pe versículo 2:

Romanos 2:2 "...oporombojovakeha hekópe, oinupä ramo umi péicha oikóvape."

Jaikuaa niko Ñandejára juicio añeteha. Oĩ heta tapicha, avei miembro iglesia pegua ko'ágagua, oiko mundo imaginariope. Nohenduséi Ñandejára marandu porä.

Oĩ heta yvypóra heko marangatúva he'íva: "Reikuaápa? Aestudiase la Biblia, aguerekose estudio bíblico." Upéi, oñepyrüvo oestudia Ñandejára Ñe'ë, ohechakuaa ndaha'eíha upe ha'e oimo'äháicha. Ojehu chupe upe ojehuva'ekue Juan rehe amo libro Apocalipsispe. Oñepyrüvo ohecha Ñandejára juicio, ñepyrüra ombopy'akyrüi chupe, he'ë ijurúpe. Ha katu, ho'u rire pe libro, ombopy'a vai chupe. Iro ipy'ápe. Ha oĩ heta creyente ko'ágã rupi, ha'ese umi ohóva iglesiape, he'íva oguerekoseha estudio bíblico, ha katu ndoipotái añetegua. Nomañaséi añetegua rehe. *"Jaikuaa Ñandejára oporombojovakeha hekópe, oinupä ramo umi péicha oikóvape."*

Kóva ha'e peteíva umi principio tuichaitéva. Umíva, ha'e principio juicio rehegua ha ndaha'eí principio salvación rehegua. Yvypóra oikuaa ohusgataha chupe máva tuichavéva chugui. Ha Ñandejára juicio oútavagui maymáva ndojeroviáiva Cristo rehe okyhyjeva'erä. Ñandejára Ñe'ë hesakä porä ko'ä mba'ére. Apóstol Pablo, libro Hechos de los apóstoles, capítulo 17, versículo 31pe, he'íkuri Ateniense kuérape: *"Ñandejára omoĩ haguére peteĩ ára ombojovake haguä opa yvypórape teko jojápe, peteĩ kuimba'e rupi, Ha'e oiporavova'ekue, ha upéva ohechauka opavavépe omoingove jeyvo chupe."* Pablo oñe'ëkuri Félix ndive tekojoja ha pe juicio oútavare. Félix tuicha oñemondýikuri ko mba'ére, ha katu nohenduséi momarandu. Ñandejára juicio tuicha iñambue kuimba'e juiciogui. Kuimba'e ndoikuaái ha upe juicio oja'póva pya'e ha hendape'ý. Ñandejára juicio katu, ohechakuaa opaite mba'e.

Heta hendápe oñembytyhápe mandyju, oĩ ombayatýva ha upéi oho opesa oikuaa haguä mboýpa ombyaty raka'e. Máva opesáva pe mandyju, noporandúi mba'éichapa oñembyatykuri, moöpa, térä máva mba'épa. Ha'e opesánte. Ha Ñandejára he'i amo libro Daniel, capítulo 5, versículo 27pe, jajepesaha balanzape, Ñandejára Ñe'ëme. Roguerovia máva iñarandúva jejavy ha'eha oguerovia upe hembiaipo vaíva ojehusgava'erä, ha katu, chupe ndojejapoíva'erä mba'eve ha'e iñambuégui. Heta oĩ oimo'áva Hitler ha Stalin, ha heta ha'ekueraichagua, ojehusgava'erä, chupekuéra katu ndojejapoíva'erä mba'eve. Angirü che rendúva, Ñandejára ojusgáta kuimba'épe upe ha'évare Hesa renondépe. Ndépa reimese péicha Ñandejára renondépe? Che, naimeséi upéicha. Jahechakuaamína upe Pablo he'íva Romanos capítulo 2, versículo 3pe:

Romanos 2:3 "...ani reimo'ä rekañyataha Ñandejára ñeinupägui".

Maymáva hembiaipo vaíva'ekue ha oíva encarcelado katuete opensa ha'eha inocente, ndojekastigaíva'eräha chupe. Ni peteíva he'i ijehe ha'eha culpable. Vaicha umi oíva reja kupépe, inocente memeha. Ha'ekuéra opensa orekova'eräha säso. Maymáva kuimba'e oimo'ä upéicha, ha Goethe he'íkuri oíha irundy hendáicha jaje haguä pe juiciogui: Peteíva, pe criminal opensa hembiaipo vai ndojeikuaamo'áiha. Moköiha, ojekuaáramo, opensa ikatuha okañy mburuvichakuérargui; ikatúta ohasa ambue tetä gotyo ha oñani. Mbohapyha, oje-arresta ramo, ikatu osë libre, ikatu rehe oĩ falla técnica pe i-juicio ojehechakuaa aja. Ha irundyha, oñekondena ramo chupe, ikatu oje-eskapa prisióngui ha ojuhu tenda okañy haguä.

Angirü che rendúva, ni peteíva ko'ä tape noíri nde reñemboja haguä Ñandejára rendápe. Ne rembiapo vai Ha'e oikuaapa. Nde ndaikatumo'ái rekañy Ñandejáragui. Ndaiporimo'ái falla técnica rejehusga vove, ha ndaikatumo'ái rekañy mamove. Mba'éichapa ñakañýta ndajahechakuaái ramo pe salvación tuichaitéva? Upéi he'i Pablo Romanos capítulo 2, versículo 4pe:

Romanos 2:4 "...imba'e porä ikatuha pende reraha Ha'e gotyo".

Tekotevë jahechakuaa Ñandejára py'a porä tuichaha, upévare ja'ava'erä ñañesü Henondépe. Upéva rangue, omyaña kuimba'ekuérape mombyry Ñandejáragui. David ojepy'apýkuri mba'éichapa umi iñañáva osë porä opaite mba'épe. Ñandejára vaicha ndojapói mba'eve. Amo Salmo 73, versículo 3 ha 4pe, David he'i: *"Ahecha ramógui ha aikoségui umi iñaña ha oñemoha'éntese vaicha. Chupekuéra ndoipy'apýi mba'eve, ikyra kyra ha hesäi joa."* Upéi, he'ive upe Salmo 73 versículo 5pe: *"Ha'ekuéra ndoikuaái jehasa asy, térä jejopy vai ambue yvypóraicha."* Ha versículo 9 ha 17pe he'i: *"Iñe'ëme ondyvu yvágare, ha yvypóra rehe oiko oñe'ë rei. Petei tesa pirime oñemondyipa ha kyhyjégui omanomba hikuái."* Angirü che rendúva, ha'ekuéra ojehusgapáta.

Nde ha'éramo máva oñehundíva, ani reimo'ä che ha'eha predicador aipe'átava ndehégui oimeraë mba'e. Ikatu oï he'íva: "Ikatu nde remombopase mayma bebida alcohólica oïva ore retäme." Ha, aguerovia iporätaha jaípe'apa, ha katu, upéva ndaha'ei che rembiapo. Upe ro'eséva maymáva yvypórape, ndojeroviái ramó Cristo rehe, pe única esperanza oreko oikove aja, upéicharö, tekotevë reaprovecha reiko aja ko yvy ape ári. Emokö emoköseháicha. Ne rembiapo vai rejaposeháicha. Reikuaa poräva'erä upéi ndereguerekomo'áiha ko'ä mba'e. Upévare iporäve rejapopa ko'ägä ikatu rehe, upéicha reikose ramo. Ekaru, emokö, ejediverti, ko'ërö remanóta.

Ha katu, angirü che rendúva, nde reikotevë peteí Salvador rehe, Ñandejára ndejusgátgui. Ñandejára py'a porä ndegueraháta Henda gotyo. Pablo he'ive Romanos capítulo 2, versículo 5pe:

Romanos 2:5 "...Ñandejára oúvo oporombojovake teko jojápe porä."

Heta umi ore rendúva ko árape ha ndojeroviái gueteri Cristo rehe, oikuaa Ñandejára ipy'a porähague hendivekuéra. Ñandejára ohovasa chupekuéra, ha katu, upéva umíva ndoguerahái chupe Ñandejára gotyo, ajépa? Ehejamína ta'e ndéve angirü che rendúva, upéva ombovaive pe juicio. Nde repensa vove mboriahukuérare ohasa asýva amo Indiapé, ha umi

jehovasa hetaite nde reguerekóva ha'évo angaipa apoha, ndépa repensa Ñandejára nandejusgamo'áiha? Ndépa repensa rekañytaha Ñandejára juiciogui? Angirü che rendúva, Ñandejára py'a porä ndegueraháta rejevy haguä ne rembiapo vaígui. Ñaguahë ko'ágä versículo 6pe ha ko'ápe jajuhu pe segundo principio tuicháva. Ñamoñe'ë versículo 6:

Romanos 2:6 "...ohupytyva'erä peteïteï, hembiapokue ojerureháicha."

Angirü che rendúva, Ñandejára omyengoviáta peteïteïme hembiapokue ojerureháicha. Tekojoja hekoiátepe Ñandejára oipurúta oporojusga vove. Maymáva yvypóra rembiapo oimba Ñandejára renondépe. Ndaipóri ni peteï tapicha oha'aröva pe juicio. Jaguereko techapyrä ramo Cornelio rembiasa. Ha'e niko ha'ékuri kuimba'e marangatu, upeichavéramo jepe, oñehundi. Ha, versículo 7pe ñamoñe'ë:

Romanos 2:7 "...umi oñemohatäva'ekuépe ojapo haguä iporäva."

Jaguereko ko'ápe ambueve mba'e ojehusgátava. Ko'ä mba'e rehe Ñandejára ojusgáta chupekuéra. Ndajapytamo'ái ko'ápe ko'ágä, ha katu, ñamoñe'ëta versículo 8 guive, 11 peve:

Romanos 2:8-11 "...Ñandejára oporombojovake hekópe porä."

Ko'ápe versículo 11pe, jaguereko pe tercer principio outaháre Ñandejára juicio. He'i: "...Ñandejára oporombojovake hekópe porä." Kóva ha'e peteïva umi principio Antiguo Testamento pegua. Amo libro Deuteronomio, capítulo 10, versículo 17pe, ñamoñe'ë: "Ñandejára oï hína opa mba'e ári ha imbareteve opa tupänguéragui. Ha'e tuicha ha imbareteterei ha tekotevë pene ñe'ërendu chupe. Ha'e nombojeroviajuavýi avavépe, ha ndojejoguaukáï mba'e me'ëre." Angirü che rendúva, Ñandejárape ndaikatúi jajogua. Ha Ñandejára nombojeroviajuavýi avavépe. Simón Pedro ohechakuaákuri upéva oikérö guare Cornelio rógape. Ehejamína ta'e jey ndéve Ñandejára Ñe'ë he'iha upeichaha. Ñandejárape

guarä, angirü che rendúva, ndaipóri favorito. Ha'e ndoguerekói ta'ýra oguerohoryvéva. Maymáva yvypóra peteicha meme Imba'erä. Tekojoja oguereko venda hesa rehe, ndaha'ei ndohecháigui, uvei ani haguä ombojoavy imboriahúva iviru hetávagui. Maymáva peteicha pe justicia renondépe. Membresía Iglesiape, ñeime familia marangatúpe, téra ha'e ciudadano destacado, ha oguerekóramo jeje credo fundamentalista, ko'ä mba'e ndoheja porävéi avavépe Ñandejára renondépe. Ndépa reguereko Salvador? Téräpa, ndereguerekói gueteri petei Salvador? Upéi ñamoñe'ë Romanos capítulo 2, versículo 12:

Romanos 2:12 "...upéva upe tembiapoukapyre voi oñembojovakéta."

Kóva ha'e ambue principio Ñandejára oporojuskataha ko'ágä. Ñamoñe'ë versículo 13:

Romanos 2:13 "...umi tembiapoukapy ohendúvo, umi ojaopóvante."

Roguerekoseve tiempo ñañemongeta haguä ko mba'e rehe. Umi ndojeroviáiva Cristo rehe oñehundi ley'ýre. Heta yvypóra he'i oñehundiha ndojeroviáigui Cristo rehe iSalvador ramo, téra nohendúigui mba'eve Cristo marandu rehegua. Angirü che rendúva, ha'ekuéra oñehundi ha'égui angaipa apoha. Péicha oï maymáva yvypóra. Yvyporakuéra ndorekói salvación upe ha'ekuéra oikuaáva rupi; ha'ekuéra ojehusga upe kuaapy orekóva rehe, ha upéva ndahe'iséi: "...umi tembiapoukapy ohendúva." Heta tapicha opensa ha'ekuéra omoneïramo pe Sermón del Monte, ha he'i ha'eha petei documento iporäitereíva, upéva he'ise ha'emaha salvo. Ha katu, angirü che rendúva, ndaupéichai, upéva ndoguerekói ñemopyrenda añete. Versículo 15pe jajuhu pe 5to principio. Ha ñamoñe'ë avei pe versículo 14:

Romanos 2:14-15 "...hemiandu voi ombojovakéta térü omo'üta chupekuéra."

Ñandejára ojuskáta umi ndojeroviáivape hese i-conciencia-tee rupi. Ñande heta jey

ñapensa oimeraë hendáicha, umi ndojeroviáiva Ñandejárare ndojehusgamo'áiha, ha'ekuéra ndorekói rehe ijapytépe Ñandejára marandu porä. Ha katu, upe ojuhúva ha'ekuéra ndoikói upe kuaapy ha'ekuéra oguerekóvare jepe. Ha Ñandejára ojugáta chupekuéra upe norma rupive. Ko'ágã ñamoñe'ë versículo 16 he'íva:

Romanos 2:16 "...ko marandu porä che amyasäiva ohechaukaháicha."

Kóva ha'e pe norma téra ñemopyrenda pe juiciorä. Pe temimo'ä che ajesalvataha che marangatúgui, téra aimo'ä che marangatuha, hendape'ý. Angirü che rendúva, Ñandejára ojugáta umi he'íva ijehe imarangatuha. Ha Ñandejára ojugáta chupekuéra ohechakuaávo upe Cristo ojavova'ekue yvypóra korasö ruguápe. Ndépa reipota ojekuaapa umi mba'e reguerekóva ne korasö ruguápe? Ndaha'úi umi mba'e porä ereva'ekue, uvei umi temimo'ä vaiete reguerekóva ne akäme téra ne apytu'üme. Ko'ä mba'e ojekuaapáta. Che ame'ë che aguije Ñandejárape areko rehe peteĩ Salvador.

Jaguereko avei ñane renondépe Ñandejára ohusgataha umi religiósope, umi judío kuérape katuete, religiön ha'ekuéra orekóva Ñandejára voi ome'ëkuri chupekuéra. Ha'ekuéra ojehusgáta. Japytáta ko'ápe ko árape, opáguima ñande aravo. Ñandejára oipotáma guive jahecháta ko tema pe programa outavape. Romokyre'ý oremoirü jey haguä. Jajojuhu jey peve ha Ñandejára tanemoirü akóinte!